

Kind in de politiecel

Mr. dr. Y.N. van den Brink, datum 06-01-2020

Datum

06-01-2020

Auteur

Mr. dr. Y.N. van den Brink^[1]

JCDI

JCDI:ADS179353:1

Vakgebied(en)

Personen- en familierecht / Algemeen

Personen- en familierecht / Huwelijk, relaties en echtscheiding

In januari 2020 heeft de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) het advies 'Minderjarigen in een politiecel' gepubliceerd. De RSJ constateert dat aangehouden minderjarige verdachten in Nederland doorgaans in een reguliere kale politiecel of ophoudruimte verblijven, in een cellencomplex tussen volwassen arrestanten. Niet zelden moeten minderjarige verdachten daar ook overnachten. Deze praktijk is niet in lijn met het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK). Zorgen over deze praktijk waren al eerder geuit door Defence for Children (2011), de Vereniging van Nederlandse Jeugdrechtsadvocaten (2017) en de Kinderombudsvrouw (2019). Ook het VN Kinderrechtencomité heeft Nederland hiervoor al eens op de vingers getikt (2015).

Het RSJ-advies snijdt een urgent onderwerp aan dat past bij de groeiende aandacht voor vrijheidsbeneming van kinderen, ook op internationaal niveau. Zo is recent de *United Nations Global Study on Children Deprived of Liberty* (2019) verschenen, waarin wordt geschat dat wereldwijd jaarlijks ruim een miljoen kinderen in een politiecel verblijven en dat de omstandigheden in deze cellen veelal ernstig te wensen overlaten. Ook het VN Kinderrechtencomité zet in zijn nieuwe *General Comment No. 24* (2019) stevig in op het terugdringen van het aantal kinderen in politiecellen. Zo stelt het Comité dat minderjarigen niet in een politiecel mogen worden opgesloten, tenzij als uiterste maatregel en voor de kortst mogelijke duur (art. 37 onder b IVRK). Aangehouden minderjarigen moeten worden gescheiden van volwassen arrestanten (art. 37 onder c IVRK), wat volgens het Comité inhoudt dat minderjarigen moeten verblijven in afzonderlijke instellingen, met gespecialiseerd personeel en passende voorzieningen. Minderjarigen die worden aangehouden moeten binnen 24 uur worden voorgeleid aan de rechter, zo stelt het Comité (art. 37 onder d IVRK).

Het verblijf van minderjarigen in politiecellen heeft in de afgelopen jaren ook in Nederland op beleids- en praktijkniveau aandacht gekregen. Dit heeft onder meer geresulteerd in de ontwikkeling van enkele 'kindvriendelijke politiecellen' en in het beleidsvoornemen om bij minderjarigen het principe van 'geen overnachting in de politiecel, tenzij' landelijk te implementeren ([Kamerstukken II 2018/19, 28 741, 53](#)). Toch voldoet de Nederlandse praktijk nog niet aan de eisen van het IVRK. De RSJ doet in zijn advies verschillende aanbevelingen om het verblijf van minderjarigen in politiecellen verder in te perken en te verkorten. Zo adviseert de RSJ om het 'geen inverzekeringstelling in een politiecel, tenzij'-principe wettelijk te borgen en tevens in de wet vast te leggen dat minderjarigen binnen 24 uur na aanhouding voor een rechter moeten worden gebracht (in plaats van de huidige termijn van drie dagen en 18 uur; art. 59a Sv). Ook doet de RSJ concrete aanbevelingen voor een 'kindvriendelijker' verblijf in de politiecel.

Het is van groot belang dat de aanbevelingen van de RSJ navolging krijgen in wet, beleid en praktijk. Vanuit kinderrechtenperspectief is het verblijf van minderjarigen in politiecellen één van de meest evidente zorgpunten in het Nederlandse jeugdstrafrecht, hetgeen jaarlijks duizenden minderjarigen treft (21.608 in 2018). Bovendien loopt Nederland op dit vlak ogenschijnlijk achter op andere Europese landen. Zo wordt bijvoorbeeld in Engeland en Spanje al jaren met de voorgestelde 24-uurstermijn gewerkt. De ontwikkeling van 'kindvriendelijke politiecellen' in Nederland is weliswaar vooruitstrevend, maar als zodanig niet toereikend. Uiteindelijk is en blijft de 'kindvriendelijke cel' een *contradictio in terminis*. Het voorkomen en verkorten van het verblijf van minderjarigen in de politiecel verdient de hoogste prioriteit.

Voetnoten

[1]

Mr. dr. Y.N. (Yannick) van den Brink is universitair docent Jeugdrecht en Strafrecht aan de Universiteit Leiden, Rubicon research fellow aan de University of Cambridge, Institute of Criminology, en redacteur van *FJR*.